

Izhaja
vsak drugi in četrti
četrtak v mesecu.

Naročnina
stane
80 kr. na leto.

Posamezne številke
se dobivajo po 5 kr.

GLASNIK

Naročnino in dopise
pošiljajte uredništvu
»Glasnik«
Cesta v Mestni Log 4.

Oglasila
delavcev, ki nimajo
dela, ali delo-
dajavcev, ki iščejo
delavcev, se vspreje-
majo zastoj!

Krščanski delavci, združite se!

Štev. 5.

V Ljubljani, 14. januarija 1897.

Letnik III.

Možje — na dan!

Socijalni demokratje so izdali za bodoče volitve v peti kuriji volivni razglas v petih jezikih in v dva milijona in pol izvodih. Cela tma takih papirjev je prišla tudi med Slovence.

V prevdarek svojim bralcem podajemo o njih nekaj važnih mislij.

1. Kdo je izdal ta razglas? Podpisani so v prvi vrsti: Dr. Viktor Adler, Beer, dr. Ellenbogen, — sami pravi, pravcati judje in vrh tega še bogatini. Podpisan je tudi kot voditelj poljskih socijalnih demokratov, — znani Dašinjski, o katerem smo že poročali, da je odstopil od krščanske vere, in se dal obrezati in s tem prestopil k judovstvu. V taki obrezani družčini se nahaja tudi slovenski zastopnik, »Delavčev« duhoviti urednik — Zaverтник. Tem ljudem mi že nič ne verjamemo. Judje in odpadniki niso za naše ljudstvo.

2. Proti komu je namenjen ta razglas? V prvi vrsti je namenjen proti krščansko-socijalnim možem. Z grdo predrznostjo laže ta razglas, da krščanski socijalizem, na kateri misli, ko govori o protihberalnih strankah in ki ga imenuje klerikalizem, noče resno delovati za delavski stan. — Judovsko nespodobno tudi laže, ko pravi, da so »farji,*) plemstvo in kapital« združeni proti delavcem.

V programu, ki ga razvija razglas, pravi, da bodo socijalnih demokratov poslanci zahtevali »brezkonfesijsko t. j. popolnoma brezversko in brezbožno solo« in »ločenje cerkve od države«. Zabavlja tudi v judovski umazanosti proti borbi za narodne pravice in tako kaže, da so socijalni demokratje sovražniki vsega, kar je sveto krščanskemu ljudstvu. Vzeti mu hočejo vero in vsako misel na Boga, iztrgati mu hočejo ljubezen do milega materinega jezika in s sovraštvom je hočejo navdati vzlasti do duhovskega stanú. Ali se to pravi — boriti se za delavske pravice? Ali smejo taki ljudje govoriti, da skrbé za delavce? Ali ni vse prav za prav le borba za judovske strasti in krivice?

*) Tako olko kažejo socijalni demokratje v razglasu.

3. Kaj velja to, kar obetajo socijalni demokratje? Imenovani razglas ima mnogo stvari, ki jih je pobral iz krščansko-socijalnega programa in ki so torej dobre. Toda drugo vprašanje je, ali se sme socijalno-demokratičnim voditeljem verjeti, kar obetajo? Poznati jih moramo. Zato naj presodijo naši bralci iz teh le podatkov, kakšne baže možje so to:

Dr. Viktor Adler je prvi podpisan. O tem judu je v dunajskem Novem mestu govoril socijalist Hauser: »Adler je samosilnik, vsacega obsoja, kedor slepo ne posluša. On noče mislečih ljudi, marveč le plačujoče«. Taka je slobodoljubnost socijalno-demokratičnih voditeljev. Kakšno je njihovo bratstvo, vé dobro sodrug Rosak, ki je bil zavoljo socijalne-demokratijske agitacije zaprt 11 mesecev v ječi, kjer si je zdravje popolnoma uničil. Brez denarja in bolan se je privlekel v uredništvo »Soc. Demokrata« v Pragi prosit 5 gld. na posodo iz tiste velike svote, ki se nabira za zaprte sodruge. A urednik ga je spodil.

Socijalistični pogum nam kaže 70 letna starka, katere niso pustili v Londonu k shodu, ker so se je bali, češ, da je anarhistinja. Druge anarhiste so s policijo iztirali od zborovanja.

O resničnosti njihovega programa navajamo, da so l. 1894 v Vratislavi delavci zahtevali, da se odpravi nočno in akorčno delo iz tistih tvornic, ki so v soc. dem. rokah. Toda voditelji so to zahtevo kratko malo zavrgli. Dne 1. maja 1893 je pisal soc. dem. list »Vorwärts«: »Prvi maj je delavski praznik; ta dan mora vsak delavec delo ustaviti.« A v »Vorwärts« tiskarni so morali delavci delati prav tisti dan.

Pri tem pa kriče vedno proti kapitalizmu, a samo zato, da bi delavce lahko spravili v judovske mreže. Milijonar Singer, judovski voditelj nemških socijalnih demokratov, je nekoč javno izrekel: No benem, u delodajavcu ni treba, da bi trpel socijalno demokratično agitacijo med delavci! — Ali je to pošteno v ustih soc. dem. voditelja?

Socijalni demokratje mečejo svoj razglas tudi med kmete in med male obrtnike. Sicer le vedno vpijejo, da morajo kmetje in mali obrtniki propasti, ker drugače ne

Naročajte »Glasnik«!

bo soc. dem. raja. Sedaj se pa prilizujejo tema dvema stanovoma, ki ju tako besno sovražijo.

»Vorwärts« je pisal l. 1892 št. 52 kmetom: »Če ne morete svojim delavcem plačati, (kolikor zahtevajo), pa se izselite, kar bo za zemljo le blagoslov. Ljudje, ki bodo zemljišča obdelovali, se že najdejo.« To je naravnost norčija iz ubogih propadajočih kmečkih trpinov, ki so sami le slabo plačani delavci. Krščansko socialni program pa zahteva tudi za kmeta, kar mu gre in le zmotna nevednost ali pa zlobnost more očitati krščansko socialnim delavcem, da hočejo uničiti kmeta. Naš program o osemurnem delu v tvornicah in podjetjih ki so škodljiva za zdravje, obračajo nekateri ljudje tako, kot bi za kmečko delo, ki ima popolnoma drugačne pogoje, veljalo isto načelo.

O malih obrtnikih pa piše »Vorwärts«: »Vsak delavec daje in mora dajati prednost velikemu kapitalu pred topim delom malega obrtništva, ki dela iz ljudi norce.« Sodimo, da takih norcev še ni naredilo to malo obrtno delo, da bi šli za socialno demokratičnimi sleparijami.

Kako delajo socialni demokratje sami po svojem programu, smo videli. Naj pristavimo še besede soc. dem. poslanca Libknehta, ki je meseca junija 1895 izrekel te-le besede:

»Kdor veruje v socialno demokratično državo, je bedak. Kar se mene tiče, imenujem misel o socialno demokratični državi — otročarijo.«

Kar se nas tiče, tudi. In mi pravimo še dalje, da je bedak tisti, ki seda socialni demokraciji na limanice, ki se dá preslepiti njenim goljufnim in laznjivim obetom, ki verjame njenim voditeljem in časopisom, — bedak, ki dela v svojo lastno škodo.

Zato pozivljemo svoje somišljenike, naj se ne dače preslepiti soc. dem. agitaciji, naj skrbé za to, da bodo ob času volitve v peto kurijo na Slovenskem povsod volili krščanskega in socialnega moža, ki bo v resnici zastopal delavske stanove!

Naša organizacija.

Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani je izdalo v 52., 53. in 1. tednu 75 gl. 50 kr. pa podporo svojim obolelim članom. — Društvu v podporo so darovali nastopni čl. gg.: Gregor Šlibar, zupnik v Rudniku, 1 gl., dr. Aleš Ušeničnik, stolni vikar, 2 gl., Sebastijan Čebašek, kurat na Kureščku, 1 gl. in Josip Koblar, kaplan v Škofji Loki, 1 gl. Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu je podarila društveni knjižnici 20 zvezkov poučne in zabavne vsebine. Bog plačaj stotero in obudi mnogo posnemačev! — Umrl je dne 24. novembra l. l. društveni redni član Jakše Anton. N. p. v m.!

Občni zbor slovenskega katoliškega delavskega društva v Ljubljani se vrši v nedeljo, dné 17. t. m. ob

polu 10. uri dopoldne v mestni dvorani z nastopnimi vsporedom: 1. Nagovor predsednika, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blagajnika, 4. Volitev odbora, namestnikov in računskih pregledovalcev. 5. Razni nasveti, Z ozirom na važnost občnega zbora je želeli prav mnogobrojne vdeležbe.

Iz Zagorja. (Kedo napada?) Zagorski socijuzi vedno očitajo udom katoliške delavske družbe, da jih ti napadajo, ter sejejo nemir in nered po Zagorju. Da je to najpodlejša laž, laž, katero zamorejo edino le popolnoma brezvestni ljudje trositi, naj dokazuje zopet ta dogodek: Dne 26. decembra, t. j. na sv. Štefana dan, pride ob 7. zvečer neka druhal (ljudi, kateri se tako vedejo, se pač ne more drugače imenovati) proti gostilni L. Habata na Toplici, kjer so bili domači ravno pri večerji zbrani. Tej druhalji, obstoječi iz možkih, žensk in otrok, bil je poveljnik Jože Hauptman, tukajšnji premogar ter eden prvakov zagorskih socialnih demokratov; njegov adjutant pa Janez Mihelčič, delavec tukajšnje premogovne perilnice. Ko pride ta junaška četa, oborožena s kolmi (v dokaz za to so pustili celo en kol pred vrati), do omenjene gostilne, pričnejo prav po živinsko vpiti ter razsajati: »Ven pek, ven Habat, da bomo napravili a . . . t iz tebe, nocoj mora biti tvoja hiša nesrečna, jo mora h . . . č vzeti.« Vmes so pa kakor toča letele najpikantnejše kletvice in izrazi, kakoršne zamorejo le take vrste ljudje izustiti. Ko na to domači vrata odpró in se luč prikaže na pragu, se med kričanjem brzo naprej po železnici pomaknejo, češ, ne bode te nas spoznali ne, kateri junaki spadamo k tej izborni četi, a goljufalo jih je. Ko stopi gospodar omenjene gostilne za njimi ter pravi, ste li ljudje ali zveri, da tako napadate, skoči brzo eden teh junakov proti njemu, hoté ga pograbit. A ko ga ta sune od sebe, zagrabi se omenjeni junak za svojega tovariša ter tako še tega potegne za seboj v kanal tik železnice, kjer sta se v blatu skopala. — A to še ni vse. Takoj drugi dan po tem dogodku dobi omenjeni gospodar dopisnico, na kateri je bilo zapisano, da je ona junaška četa mirno šla mimo gostilne, a da so domači s kolmi prihrumeli ven nad nje. Tako laž zamore izustiti le jezik človeka, v katerem je že davno zatrt zadnji čut časti in vesti. Da, zares prav krasne čednosti imate, dragi zagorski socijuzi, namreč: laž, divjost, surovost, napadanje s kolmi, pretepanje in druge take sličnosti. Gospod Čobal, rešite sedaj svoje izvoljence iz blata ter pokazite svetu, da so nedolžni, ako vam je mogoče! — Čudno je pač to, da je ravno Habatova gostilna tako grozno velik trn v petah socialnih demokratov zagorskih. Zaradi tega, kaj ne da, ker je bil prvi razvoj katoliške delavske družbe zagorske ravno v omenjeni gostilni, katera je imela čast hraniti društveno podobo sv. družine. Seveda, ko bi visel na steni dr. Adler ali kateri drugih takih krivonosov, potem bi se slavila in častila; a tega ne bode, ampak dokler bode stal zadnji vogal, gledala bode ponosno raz steno slika sv. očeta in dr. Luegerja, katera Bog živi!

Topliski.

Iz Idrije smo prejeli to-le pismo: Slavno uredništvo! Sklicevaje se na § 19. tiskovne postave z dne 17. decembra 1862 zahtevamo, da v prvem listu „Glasnika“, kateri sedaj izide, sledeči popravek objavite: »Ni istina, ko je zazvonilo „Ave Marija“, da bi se naš podpredsednik Anton Novak prekrizal ter hotel očitno moliti. Ni res, da bi bil kateri ljubljanski socialista moliti prepovedal. Res pa je, ko je zazvonilo „Ave Marija“, da je naš predsednik Jakob Turk rekel sodrugu Kristanu: „Pri nas, kadar zvonijo, se navadno odkrijemo in molimo.“ Sodrug Kristan je odgovoril: „Mi nobenega ne silimo k molitvi in nobenemu ne branimo; moliti je vsakemu prosto.“ — V Idriji, 28. decembra 1896. — Odbor rudarske podružnice. Jakob Turk, načelnik. Simon Kavčič, zapisnikar. Urban Štremfel, blagajnik. Jožef Hladnik, knjižničar.

Temu dostavljamo, da še vedno ostajamo pri svojih trditvah. Zaradi tega, ker je g. Novak izprevidel, da je socialna demokracija veri nasprotna, je izstopil iz občnega rudarskega društva. In povod k temu mu je med drugimi stvarmi dal tudi v popravku zavito opisani večer. Idrijski socialni demokratje naj popravijo najpreje sami sebe, potem šele bomo zaupali njihovim »popravkom«.

Iz Idrije. Katoliška delavska družba v Idriji je napravila svojim udom in prijateljem v nedeljo 27. decembra božičnico, ki je bila sijajna. Lahko trdimo, da je bila ta božičnica — božičnica vse Idrije. Dobro so sicer druge družbine veselice obiskovane, a takega boja za prostore, kakor v nedeljo, še ni bilo. Bili so zastopani vsi slojevi. Petje se je z godbo in deklamacijo prijetno vrstilo. Burno odobravan je bil govor našega vrlega gospoda kapelana Ivana Gnidovca, ki je kazal na sorodnost mej jaslicami in katoliško družbo ter zlasti pohvalil družbo, da tako razširja dobro časopisje. (Pripomba: Družba ima le »Slovencev« 20 iztisov.) Katehet Oswald je konečno v kratkem, a jedrnatem ogovoru pokazal, kaj je družbi prinesel Božič v primeri z lanskim letom, ter potem razdelil darila božičnega drevesca. Bilo ni nič manj ko 190 dobitkov večje in manjše vrednosti, kajpada šaljive in resne vsebino. Da gmoten vseh ni bil slab — verjamete. Naj bi še nadalje družba vzbujala toliko zanimanja. Pripomnimo še, da imamo sedaj župana, ki je zahajal zadnje tedne malone vsak dan gledat laške komedijante in Auguste, ko pa domačini idrijski napravijo koncert ali drugačno zabavo — ga ni blizo. Ali ne diši to nekoliko po receptu: Raje s Schwéglom — raje s Fumagalijem. — Dne 9. t. m. so razdelili pri nas 500 volilnih oklicev soc. demokratične stranke v Avstriji. Oj, to bo dobro, ko pridejo ti na krmilo, vskliknil je marsikateri; vsi indirektni davki bodo odpravljeni, proč bode z vsemi davki na potrebna živila in stanovanja! — Pri tem pa socialisti sami nakladajo vedno nove ne male davke — še vedno pobirajo naša socialistična društva peneze, če jih kaj dobé, še vedno pobira kak vnet socialista po gostilnah groške, da socialistični vodje ložje izhajajo, ko se hodijo na Dunaj »potezat« za delavce! To so pač »direktni

davki«, saj hodijo »direktno« v zepe judovskih voditeljev in njih hlapcev. — Teh pa oklic ne odpravlja!

Iz Šempetra na Notranjskem dne 11. januarja 1897. Včeraj smo imeli pri »Zvezdi« dobro obiskani osnovalni shod »Katoliškega delavskega podpornega društva na Pivki«. Kakor hitro se je raznesla novica, da je prejel vneti krščanski naš socialista, g. Val. Krašovec, od visoke vlade potrjena pravila delavskega društva, se je takoj pričelo kazati vidno zanimanje. Videlo se je to pa še posebno včeraj, ko se je vpisalo čez 30 udov, kar je gotovo veliko za naše razmere in to brez vsake agitacije. O zborovanju samem le nekoliko. Predsednikom je bil voljen g. Val. Krašovec. Narisal nam je v kratkih besedah nastanek društva. Dobro je delo slišati, da ga je šola življenja pripeljala do navdušenega podpiranja delavskega stanu. Ivan Zupan, domači g. kurat, se oglasil nato za besedo, da na kratko označi navzočim pomen oživljajočega se društva sploh, posebej pa še ob potrjenih pravilih, s katerimi so bili vsi zadovoljni. Ko se naznanijo že zglašeni udje, se vpišejo še novi in voli se takoj odbor za jedno leto. Predsednikom g. Fr. Rajčević, kurat v Trnji Podpredsednikom g. Valentin Krašovec, trgovec v Št. Petru. Tajnikom gosp. Ludovik Špilar, trgovčev sin v Št. Petru. Blagajnikom g. Jožef Želec, mizarski mojster v Petelinah. Odbornikom še gg.: Fr. Margon, posestnik v Trnji, Jožef Prime, železn. čuvaj v Št. Petru in Janez Junec, kovaški mojster v Št. Petru. Namestniki pa so gg.: Mihael Sila, železn. delavec vodja, Jurij Smerdel, črevljarski mojster, in Tomaž Penko, posestnik, vsi v Št. Petru. Z veseljem se je vzelo v naznanje, da ima društvo že 50 gl. gotovine. Po sklepu smo se v vidni zadovoljnosti pomudili še nekoliko v raznovrstnih pogovorih. Sledile so vsakovrstne napitnice, iz katerih je pred vsem odsevala vselej glavna misel, koliko se dá v pravi edinstvi doseči v blagor vsem. V tem nam je v prijazni družini vseh stanov le prehitro minul čas in treba se nam je bilo ločiti z željo, da se kmalu snidemo na prvem občnem zboru. Čilo društvo naj pa krepko raste, cvete in donaša obilnega sadu v prid delavskemu stanu!

Iz Križev pri Tržiču se nam poroča: Naše katoliško izobraževalno društvo vrlo napreduje. Število udov se je zelo pomnožilo, tako, da nam je mnogokrat premajhna društvena soba, pa še se oglašajo vedno novi. Upamo, da dobro seme ne pade na nerodovitna tla. Vsako nedeljo je društvena soba, katero nam je prepustil gosp. predsednik Jožef Volc, prenapolnjena udov beročih časopise, katerih imamo dvanajst na razpolago. Vrh tega se je število knjig znatno pomnožilo. Pa tudi poštenega veselja in zabave ne manjka udom. V to služijo več raznih iger. Tudi naš pevski zbor se pod vodstvom g. učitelja Jezerska prav pridno vadi. Vsak pač lahko vé, da se v dveh mesecih v tem oziru ne more veliko doseči; kar pa je mogoče, smo izvestno dosegli. Razun tega je priredilo društvo minulo leto božični večer s tombolo za ude, vendar pa je smel vsak ud pripeljati enega svojih domačih s seboj, da se društvo pokaže tudi

na zunaj, kako čvrsto deluje. Društvo je imelo do sedaj tri odborove seje. Dne 6. t. m. pa je imelo društvo za to leto prvi občni zbor, pri katerem se je potrdil stari odbor. Gospod predsednik je naznanil novim udom dolžnosti, katere imajo spolnovati. Sledilo je poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja tér se s splošno pohvalo odobrilo odborovo poročilo. Bog živi krščansko-socialno organizacijo širom naše domovine!

Iz Amerike. V cenjenem »Glasniku« sem že poročal o tukajšnjih nemških društvih in duhovnikih. Danes vam pa nekoliko opišem tudi slovenskih društev delovanje, ki so združena po vseh državah. Ta društva se imenujejo »Jednota« zaradi tega, ker so tesno skupaj sklenjena. To »Jednota« je ustanovil in vpeljal gospod vikarij Josip Buh iz Tovera Minn. Pričela se je 5. julija 1894. V začetku je bilo samo devet društev, a sedaj jih šteje »Jednota« 36. Je še več slovenskih društev, ki pa še niso združena v »Jednoto«. Glavno zborovanje se vrši vsako leto dne 5. julija in sicer vsako leto v drugem mestu. K zborovanju pridejo odposlanci vseh društev, od vsakega društva navadno eden. Ako šteje društvo nad sto udov, moreta priti dva odposlanca. Iz tistega mesta in bližine, kjer se vrši zborovanje, pridejo cela društva; odposlanci ostanejo tri dni pri zborovanju. Vsako društvo mora skrbeti za svoje člane, ako obolijo, toliko časa, dokler niso zopet za delo. Ako ud umrje, mora ga dotično društvo spremiti do gomile z zastavo in v uniformi. »Jednota« mora vsakemu pokop preskrbeti in 2000 glđ. avstrijske veljave plačati za vsakega umrlega člana. To dobi navadno žena, ako je pa neozenjen, pa komur sam voli v oporoki. Ako se kak član »Jednote« ponesreči, da ni več za delo, mora tudi »Jednota« plačati 2000 glđ. pokojnine. Ako je član »Jednote« oženjen in mu žena umrje, dobi od »Jednote« 750 gl. To društvo je torej jako koristno za nas Slovence v Ameriki. Za »Jednoto« gre pa jedina zahvala gosp. Buhu. On se je trudil, kolikor je bilo v njegovi moči, z djanjem in listom »Amerikanskim Slovincem«, kateremu je on urednik. Ta list izhaja vsak petek in donša novice, nedeljski evangelij, pridige in koledar za cel teden. (Nam ni mogoče vsako nedeljo vdeležiti se službe božje.) List je zelo razširjen ne samo v Ameriki, ampak tudi drugod. Č. g. Buh je sicer siv starček, a še krepkega duha. Bog nam ga še mogo let ohrani. Misijonaril je po vsej Severni Ameriki. — Ker sem opisal slovenska društva, naj opišem še nemška nekoliko. Tudi jaz sem ud katoliškega nemškega društva. (Pri nas še nimamo slovenskega.) Minulo leto smo imeli velikanski shod na binkoštni ponedeljek v Rocine Wis. Bilo je nad 50 nemških društev z zastavami in v raznih uniformah. Od tukaj iz Sheboygana je bilo šest društev. Imeli smo spreved mimo treh katoliških cerkvá, katere so bile okinčane z zastavami in vencí. Spreved je trajal dve in pol ure. Mesto je bilo lepo okinčano z raznovrstnimi zastavami. Krasno je bilo zvečer. Mnogo električnih lučí raznih barv je jako prijazno migljalo. Zvečer ob deseti uri smo se odpeljali z vlaki na razne strani. Odposlanci so pa ostali še tri dni pri zborovanju. — Prosim rojake, snujte katoliška

delavska društva, da dosežete svoj cilj! Društva na pravi podlagi so nam potrebna in koristna za dušo in telo. Naročajte »Glasnik« v novem letu! Kdor čisto nič ne bere, ne vé nič in ostane v temi nevednosti. Jaz sem tudi naročnik katoliških delavskih listov. Sicer ima vsak prosto voljo, ampak tu v tujini vidim, kaj je pošten časnik in zato bi vsakemu priporočal »Glasnik«. V prihodnje bom že še kaj poročal dragim bralcem »Glasnika«. — K sklepu svojega dopisa vas srčno pozdravljam na drugi strani širokega morja vse krščanske delavce in delavke in kmečke zveze. Voščim vam veselo in srečno novo leto. Bog vam podeli v novem letu obilo sreče na duši in na telesu, da bi ubogi trpini kaj več sreče imeli, da ne bi bili tako zatirani kakor do sedaj, da bi se že enkrat iztrgali iz kapitalističnih krempljev. Tudi tebi, dragi »Glasnik«, želim mnogo novoletnic v prihodnjem letu. A te novoletnice naj bodo novi naročniki, da bi se razširil po vseh slovenskih pokrajinah. — Srčni pozdrav vsem Slovincem in Slovenkam onkraj široke luže. Z Bogom! Josip Jakoš, Sheboygan Wis, Sev. Am.

Razvedrilo.

Kdo kvari ljudstvo?

(Po Bolandenu priredil Jožef Volc.)

(Dalje.)

III.

Kogoj potegne iz žepa zapisnik.

»Blagovolite dovoliti, gospod Logar! V glavnih potezah bi si rad zabeležil le-tá dogodek, ki je važen za kulturnega zgodovinarja.«

Knez si prižge smodko in posrebne zdaj in zdaj požirek kave. Da vladajo tako propale razmere po šolah njegove državice, o tem se mu še sanjalo ni. In zdaj, — kdo bi tajil? Ob tej misli mu nevolja zatemni oči.

Učenjak zopet spravi zapisnik.

»No, gospod Logar, kako vam kaj ugaja ta brezverska šola tu?«

»Ogorčen sem!« dé knez. »Nikdar bi ne bil verjel, da je kaj takega mogoče. Prav imate: brezverska šola je semenišče strahotne razbrzdanosti in podivjanosti. Če pojde tako dalje, napredovala bo osurovelost čudovito in polagoma se pogrezne vsa naša izomika hoté ali nehoté — v barbarstvo. Le ena reč me pri tem še tolaži; namreč to, da bo gotovo napram grozeči propasti vplivala kot mogočen jez vsakdanja omika in pohlep po ugledu. Istinito pošten človek ne bo zašel v dejanske posledice bogotajstva in brezverstva.«

»Varate se, ljubi gospod Logar! Prostomislec in bogotajec je tem nevarnejši in v zlu tem izvedenejši čimbolj je izobražen in izomikan.«

»Vaša trditev, gospod doktor, mi razkriva prestrašno brezdno. V tem se ne strinjam z vami in boljše sodim ljudi, — celo ondaj, če so brez vere in Boga.«

»To oporekanje je vsekako znak vašega dobrega srca,« pohvalno pristavi Kogoj. »Toda moja trditev je

»vkljub temu resnična, ker je utemeljena v zakonih dušeslovja.«

»Ne, ne, — ni mogoče!« reče knez. »Prosim vas, ne ponižujte razumnikov na stališče — divjakov!«

»Ali ne potujeva s tem namenom, da proučavava življenje in vrvenje ljudi? Torej morava imeti tudi pogum, da prideva razmeram do dna.«

»Ne zamerite mi, gospod doktor, če sodim, da se v tej zadevi gotovo motite; motite — v mojo uteho!«

Učenjak se za hip zamisli.

»Jasnost in resnica čez vse!« prične zopet. »Vi oporekate mojim nazorom, in jaz sem pripravljen, da vam iz očí v oči spričam njihovo resničnost. Torej čujte, kaj trdim! Pravim, bogotajec je sposoben in pripravljen za vsako hudodelstvo: prvič, če je v silni potrebi; drugič, če méni, da mu je mogoče s hudodelstvom rešiti se pomanjkanja; tretjič, če si je svest, da o hudodelstvu nikdo ne izvé. — Ali pritrđite moji misli?«

»Nikakor! Oporekam kar najodločneje.«

»Dobro, — torej k dokazu! Staviva; kdor izgubi, plača stroške. Ali ste zadovoljni?«

»Bodi! Toda jaz ne umem, kakó menite svojo strahovito trđitev dokazati.«

»O tem vas takoj poučim. Iđiva do najvišjega izobraževališča, do vseučilišča, kojega stolice so v lasti bogotajcev in sovražnikov vere. Med potom pa vam razložim, kako vam dokazem resničnost svoje trđitve.«

Malo je manjkalo do treh, ko sta preiskovalca pred vseučiliščem hodila gori in doli, knez vidno razburjen, učenjak pa miren in zamišljen. Veliki trg pred vseučiliščem je bil prazen in zapuščen. V preddvorju in po hodnikih vseučilišča je bilo vse mirno. Komaj pa je udarila ura v stolpiču tri, oživil se je ves trg. Mladi gospodje z drobnimi zapisniki so prihajali in izginjevali. Večina onih, ki je nosila raznobarvne čepice in trakove, imela je poluzaceljene ali zalepljene brazgotine v licih, — znake barbarske navade dvobojevanja.

Kogoj prišlece ostro opazuje. V hipu stopi k dijaku, čegar koščena zunanost in borna obleka je pričala, da se nje gospod bori — če ne naravnost z bedo — vsaj s potrebo.

»Oprostite, gospod! Čita-li v naslednji uri profesor dr. Benedik?«

»Obžalujem, ne morem ustreči!« odgovori dijak.

»Nisem več slušatelj medicine. Zdaj sem kemik; poprej sem se pač bavil jedno leto z filozofijo in dve z medicino.«

»Občudujem Vaše stremljenje po vsestranski izobrazbi,« dé učenjak ob lahnem poklonu. »Kemik ste zdaj, — prosim, kako dolgo?«

»Tretji tečaj.«

»A, potem me prav veseli, da sem se sešel z Vami. S prijateljem tu imava do kakega medicincea ali kemika prav zaupno prošnjo. Vi, gospod, ste oboje in

torej mož, ki nama zamore ustreči. — Stanujete li daleč od tod?«

»Prav blizo, ondi v Žvepleni ulici« — pokaže dijak proti vhodu v ozkotno ulico, vodečo na cesto pred vseučiliščem.

»Dovolite li, da Vas spremiva na Vaše stanovanje in Vam ondi razodeneva svojo zadevo?«

»Prav rad! Idimo, gospoda!« reče kemik ne malo radoveden, kaka bo tista zaupna prošnja.

(Dalje sledi.)

Socijalni pogovori.

Socijalni pregled. Socijalno demokratična strokovno združena armada v Avstriji je imela božične praznike svoj shod na Dunaju. Kakor sami pravijo, imajo do 90.000 članov v takih strokovnih društvih. V drugi — politični — zvezi imajo 30.000 članov v celi Avstriji. Pri shodu je bilo 252 odposlancev, ki so šli za praznike na Dunaj na delavske troške. Celi shod je stal nad štiri tisoče goldinarjev! — Ta strokovna organizacija se je zelo pomnožila od leta 1893, ko je štela 50.000 članov. Delavk je v organizaciji 3500. Denarja je nabrala samo od januarja do konca junija 1896 — 492 585 gl. t. j. skorej pol milijona delavskih grošev. Listov je izdajala: 19 nemških, 12 čeških in 2 slovenska. Ti listi se razširjajo v 119.850 izvodih. — Krščanski možje, pokažimo, da smo vsaj toliko vneti za svojo sveto stvar, kot socijalni demokratje za svojo slabo. — »Izvrševalni odsek krščansko-socijalnih delavcev« skliče v kratkem na Dunaju svoj drugi strankarski shod, kateremu želimo mnogo sreče. — Kako napreduje naša organizacija, priča tudi shod nemških krščanskih socijalistov na južni Moravi, katerega se je koncem prošlega meseca (21.) vdeležilo tisoč mož. — V Albi na Francoskem stavijo socijalni demokratje steklarno iz denarja, ki so ga nabrali svoj čas delavci, ki so stavkali v Karmó. Socijalistični voditelji, ki vodijo celo delo, so mastno plačani. Po 300 frankov dobivajo na mesec; delavcem pa plačujejo po 70 kr. na dan. Nedavno so štiri odgnali samo zato, ker so vprašali, kako je z denarjem in ker so po pravici grajali, da nekateri dobro plačani voditelji ne delajo nič ali le kolikor se jim ljubi! — V Karmó so delavci socijalno-demokratičnega poslanca Žoré-ja nagnali z gnjilimi jajci, ko jim je hotel poročati o svojem delovanju. Taka usoda čaka po naših mislih povsod socijalno-demokratične sleparje, čim jih ljudstvo spozna.

Iz Vevč 27. decembra. Tukajšnja tovarna je počivala poldrugo leto vsled potresa velikonočno nedeljo leta 1895. Ako si jo ogledamo danes, ko je pričela zopet se gibati in se zopet dela v nji, bi si lahko mislili, da prosi zopet potresa. Komaj je dodelana tovarna za silo, že se sili v tovarni delati vse nedelje in praznike. Delavci bi radi praznovali nedelje in praznike, pa jim ni dovoljeno. Delajo se tudi taka dela,

katera bi se lahko preložila brez vsake škode. Delavci so se veselili, ker so mislili, da bodo imeli zopet svoj kruhek, kakor poprej. Pa žali Bog, veliko se jih je varalo, ker mislili so, da dobijo ravno isto delo in isto plačo, kakor poprej, pa ni se jim uresničilo. Nekateri so sicer bili vsprejeti v delo, ali vsi ne. Gledalo se je bolj na mlajše; nekateri so že bolj priletni in tem se ni moglo več dati zaslužka v tovarni, dasiravno so svoje mlade moči pustili v nji. Tudi niso dobili zaslužka takega, kakor poprej, dasi je bil že preje precej majhen, ampak se je precej skrčil. Do 20 odstotkov se je odtrgalo delavcem in opravljati morajo ravno tista dela, kakor preje. Dragim čitateljem bode lahko presoditi, kako se živi s temi ubozimi krajevarji. Pa to še ni vse. Kako se nas še priganja! Ko je nedavno neki delavec jedel svoj kosček kruha v nedoločenem času, ker ni imel časa snesti ga ob času za to določenem, ga je opazil v o d j a tovarne. Šel je k njemu in mu od vsake strani dal jedno zausnico. (Ali je to dostojno gospoda ravnatelj-a direktorja?) Dasi delavec ni ničesar zakrivil, je bil tepen; to mora vsacega boleti. — Tudi nesreča pri nas ne praznuje, ampak se prav pogosto pripeti. Komaj se je delalo mesec dnij in pripetili sta se že dve veliki nezgodi. Nekemu dečku je pri stroju dvakrat roko zlomilo. Drugi delavec je tako nesrečno padel pri napeljavi električnih žic z lestve na neki jermen, da je lestva odletela in je on padel na jermen, kateri bi ga gotovo potrl in strgal, da ni k sreči zdrknil z njega, vendar je hudo poškodovan. Ponesrečenca so odpeljali domu, kjer trpi hude bolečine. — Najbolj žalostno, kar moram še jedenkrat omeniti, je pri nas »posvečevanje« nedelj in praznikov. Vsakdo si želi kakega počitka, pa pri nas v tovarni tega ne poznajo. Delati se mora, naj bo petek ali svetek. Potres ni naših gospodov nič predramil. Še bolj trdovratni so in slabši vzgledi nam dajejo, še bolj nas priganjajo, še bolj praznike in nedelje skrunijo. Vsako nedeljo, vsaki praznik se mora delati pri nas od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne, samo na sveti dan se je predrugačilo. Delalo se je do 6. ure zvečer. Delavce sicer zaničujejo nekateri kmetje pri nas in pravijo, da si ne morejo v delavnik toliko prislužiti, da bi v nedeljo počivali. Pa verjemite, da naši delavci bi ravno tako radi praznovali in si tudi počitka želé, kakor vsak drugi. Saj sami ravno to skušajo. Naši kmetiči imajo z živino zaslužek pri tovarni. Na ukaz vodje tovarne so se morali ti voznički zbrati na sv. Štefana praznik vozit gramoz od postaje Zalag do tovarne v Vevčah. Dragi čitatelji, ali ste že kdaj slišali, da se je kje na Slovenskem na praznik sv. Štefana, kó se prosi zdravja in sreče za živino, vozil gramoz na cesto? Gotovo ne. To se zamore zgoditi le pri nas. Ako je kdo kaj takega že videl, prosim, naj sporoči to v prihodnjem »Glasniku«, da bom videl, da nismo res mi najslabši v nedeljskem in prazničnem posvečevanju. Ko sem šel ob 10. uri k službi božji, sem skoraj mislil, da se varam. Saj kaj takega niti pri mali-kovalcih ali Turkih ni. Da bi se že skoraj od postavodajnih faktorjev enkrat ukrenila in sklenila postava, po

kateri bi se morali prazniki in nedelje posvečevati in praznovati. Postava naj bi bila taka, da bi je nihče ne mogel prelomiti. Za danes dovolj, drugikrat kaj drugega. Delavski prijatelj.

Drobtine.

Izjava. Podpisani izjavljam, da, kar piše »Svoboda« dne 28. novembra 1896, številka 6. o č. g. katehetu Ivanu Smrekarju in kar se tiče moje hčere, je veliko pridjanega in zlaganega. Ni res, da bi bil g. Smrekar zagrabil deklico za ušesa in jo tolkel po glavi. Res je, da je bila deklica kaznovana, pa priznam, da po pravici, a ne tako kakor »Svoboda« piše. Tudi nisem vedel, da so ljudje tako pripravljeni se vtikati v to, kar jim nič mar ne gre. Ob enem izjavljam, da dovoljujem mojo hčer kaznovati po previdnosti, bodi si od g. učiteljice ali od g. kateheta. Prosim pa, kdor bo kaj poročal v kak list, naj se preje prepriča in potem naj piše le toliko, kolikor je res in nikdar več, kakor se to vedno pri socialnih demokratih godi. Tudi izjavljam, da se nikakor ne bojim tožiti, kakor »Svoboda« piše. Ali ker sprevidim, da g. katehet ni ničesa zakrivil, mi tudi ni mogoče tožiti, ker nimam za kaj. Gregor Sterle.

Dodatek uredništva. Natanko smo se prepričali, koliko je resnice o tem, kar piše »Svoboda«, in smo zvedeli, da je g. Smrekar res kaznoval Jerico Sterle, pa ne, da bi jo bil bil po glavi, ampak krenil s prstom po ušesih. Vsak si lahko misli, kako se ujema ta kazen s tem, kar piše »Svoboda«, namreč da g. Smrekar terpinči otroke v šoli, kakor nemo živino. Kdor pozna gospoda Smrekarja krotkost, se mora čuditi predrzaosti, s katero je »Svoboda« tukaj zavzela lažljivo in obrekljivo svoje stališče. Kadar je mogoče napadati katoliške duhovnike, takrat napne vse strune. »Svoboda« pozivlje očeta, naj toži g. kateheta in pravi, da nima toliko poguma, da bi tožil. Pa tukaj, gospodje socijuzi, niste dobro zadeli. Mož, dasiravno preprost delavec, je bolj presoden, kakor vi in vaši učenjaki, in je hvaležen g. katehetu, kot priča njegova izjava.

Trnovo. »Glasnik« št. 2. se je v dopisu iz Trnovega po pravici ponorčeval iz »Delavca« št. 33, v katerem nekdo, ki se podpisuje »siromašen kaplan«, čez škofa zabavlja. »Glasnik« pristavlja, da se je to gotovo celo socialnim demokratom, ki vse »judovskemu Delavčku« verujejo, malo predebela laž zdela. »Socialno-demokratični kaplan«, kateremu »so se pričele oči odpirati« in kateri je za kaplana, ki se vsaj 16 let omike uči, vendar le malo preveč »najostudnejših čenčarij« premetaval, se je zopet oglasil v »Svobodi« št. 7. Temu odgovarjam: »Častiti gospod kolega(?)! Vprašam Vas prav prijateljsko, zakaj niste ostali pri »Delavcu«? Ker ga že dolgo čitate, kakor sami pravite, se Vam je bržkone konečno vendarle zazdelo malo »umazano« glasilo. Kdo vas vendar sili, da morate biti »naročevalec Kljukca, glasila ljubljanskih mračnjakov«? Niste se dosti razsvitljeni med sociji postali, niste še posebno

»stradali«, da se daste siliti k naročevanju, če tudi Vas n' bče ne sili. Kdo Vam je povedal, da se Vam v »Glasniku« roga ravno imenovani g. kolega? Če mi to dokazete, pošljem Vam za 30 malih južin, da ne bote »stradali«. S tem tudi ni prav nič povedanega, če pravite, da je dopis »neslan«. To k večemu za socije, a ne za pametne in razsodne naše delavce, katerih lepo število se je ravno vsled tega dopisa naročilo na »Glasnik«, ker so spoznali »laž in neslanost Delavčeve«. Recite, da je dopis neresničen, in po vrhu še dokažite, potem bo še le kaj izdalo! Prosil bi odgovora še na nekaj vprašanj, pa sem prepričan, da niti na eno teh ne bote odgovorili. Konečno Vam izrekam le občudovanje in spoštovanje, gospod kolega, da ste tudi Vi »eden izmed tistih duhovnikov, ki ne trobijo v naš rog«. Veseli me, da ste se »naveličali vseh teh homatije«. Ker morate »stradati« kot kaplan in ne morete prenašati »odvisnosti od župnikov in škofa Missije«, vrzite kaplansko šaržo in bodite tudi v tem soc. demokrat, da postanete darvinec in materijalist, kot sodrug Kristan. Na vsak način bote imeli boljšo plačo kot mi revni kaplani, ki jo moramo biračiti okoli; agitatorsko službo pa bote tudi bolje opravljali, kot Kristan, ki ni bil tako srečen, da bi v osmi skozi okno gledal in še štiri leta po vrhu »leme-natarski cilindri« nosil. Toraj, gospod kolega! Le ne bodite tako boječi, saj nismo vendar več v »leme-natu« in povejte tudi vsaj, odkod pišete, ker to je premalo »od nekod«. Povejte tudi, kdo ste, bodisi v »Delavcu« ali »Svobodi«, saj jaz oba skrbno čitam seveda ne še tako »dolgo« kot Vi, stari socijalisti, ali pa meni pismeno. Če mi n' nič drugega ne odgovorite, kot na zadnje vprašanje, pa Vam bom moral verjeti, da ste res kaplan. Morda se bova še tikala, če niste tako častitljivi, kakor je Vaše izmišljeno ime »Veritas (Resnica)«. Da! Morda dosežete še več. Jaz mogoče spoznam, da se borite za dobre stvar, da ste Vi res živa »Veritas«, o kateri pravijo, da je ni več na svetu, in potem postanem pri tej priči Vaš privrženec, sodrug, naročnik in sotrudnik »Delavca«, »Svobode«, ali pa, če ustanoviva nov list »Resnico«, bote vi »urednik Veritas, s pravim imenom kaplan J. J. . .«, jaz pa, ki sem nekaj več nabiračil »izdajatelj«. Toraj velja? Dobro, gospod kolega V.! Škofa se Ti ni treba bati; na slabše ne boš prestavljen, ker ni slabših kaplanij, kot je Tvoja »od nekod«. Govoril že se nisi z njim. No! In če si na zadnje suspendiran? Boš še več vzroka imel postati soc. dem. agitator z boljšo plačo, in od tega boš še avanziral za — škofa Kristanove nove vere, katero v Ljubljani uči. Toraj le pogum! Upam, da bom jaz potem tudi napredoval, Tvoj

»drugi Trnovski kaplan« Škerjanec.

iz Zagorja. (Zopet nekaj novega.) V noči od 8. do 9. t. m. raztrosili so naši socijalni demokratje po vsi zagorski dolini cel nebroj iztisov, nekakšnih volilnih oklicev

za prihodnje državnozbornske volitve. Zares temna je bila ta noč, in mars komu se bo morda nevrjetno zdelo, mi pa se temu »tihotapstvu« prav nič ne čudimo, ker smo o njih početju že prav dobro poučeni. Ta noč ostala nam bo v spominu, kakor je svoje dni Izraelovim otrokom noč ob izhodu iz Egipta. Naddurje smo pozabili malo z ajmohtom pomazati, zato se ni prav nič čuditi, da nas od svojcev niti razložili niso, ampak so svoj ubogi »oklice« prilepili tudi na naša vrata. Največje priznanje zasluži pri tem tukaj neko Capudre, ki se trudi za socijalno demokracijo cel božji dan in še pol noči zraven. Poleg svojega gospoda Čobala je on nekakšen stolni kapelan. No, zopet jasen dokaz. Kar mi delamo pri belem dnevu, delajo socijalni demokratje v temni noči. Po našem mnenju je noč za »tatove in lopove«, ne pa za poštene krščanske može. — Kaj pa z oklicem, bo morda vprašal kdo. Jaz mu odgovorim, do skoraj ne vem kaj. Ko je sedem zazvonilo, si ga že težko v roke dobil, tako so naši ljubi sociji planili po njem. Tu si videl, kako skrbno je jeden pobiral že strgane kosce, katere je menda kak p t ajmohtar v blatu pohodil. Drugod pa je neka boterca prav lahno zmivala v vodi tiste zlahtne judovske črke. — No, slučajno je padlo tudi nekaj na ajmohtarsko mizo. Kakor sem poizvedel, na župnišče niso pozabili, tako tudi mene ne; ker sem bolj glavni ajmohtar, so mi ga pa prav na duri prismolili. Duzega si nisem ravno dosti zapomnil iz oklica kakor to, da so seveda v prvi vrsti čofnili po klerikalcih, po duhovnih itd. Dovolj o teh zapeljanih revežih, pa krenimo na drugo stran k naši kat. delavski družbi. Ne smemo se preveč sami hvaliti, a naši sodrugi iz bele Ljubljane bili so nam priča na Miklavžev večer, kako dobro ona napreduje. Živela naša družba! Katolski delavec.

O jetiki med delavskim stanom. Učeni zdravnik dr. Adolf Gottstein piše: »Z vso odločnostjo se moramo upirati misli, da se je s pljuvalniki ali z nabitimi tvor-niškimi redi vse ali le tudi kaj veljavnega storilo, da se zabrani pogubna jetika. Najlepši pljuvalniki se rogajo varstvu za delavsko zdravje v delavskih prostorih, ki nasprotujejo vsled pomanjkanja svetlobe, zraka in snaznosti vsem načelom higijene in katerih stanovniki imajo slabo hrano in slabo obleko.« To je moška beseda. Pljuvalnike že še postavljajo po kotih, toda da bi se z boljšo plačo, s skrbjo za stanovanja itd. jela zdraviti rana pri korenini, za to se ne méni svet. Sedaj navadna skrb za zdravje nas spominja te-le dogodbe: Obsojenca peljejo na vislice. Na poti si želi smodko. Dadé mu jo in ponudijo mu svečo, ob kateri naj si jo prižge. Toda obsojenec vzklikne: »Nikakor ne prižigam ob sveči; to je škodljivo in lahko se dobi jetika vsled tega.«

»Krščanska škola« se imenuje nov list, ki ga je v hrvaškem jeziku začel letos izdajati č. g. Anton Jagar, duhovni voditelj milosrdnic v Zagrebu. Na leto stane 2 gld. in izhaja po dvakrat na mesec.

➡ Agitujte za „Glasnik!“ ➡

Avstrijski finančni minister, Poljak dr. Blinski, je nedavno v državnem zboru na vse kriplje dokazoval, kakšen prijatelj je borzi in premakljivemu velikemu kapitalu. No, to smo že zdavnej vedeli, ker pobira državne dohodke večinoma od žuljev ubozelega delavskega ljudstva, a zato dovoljuje le velikemu kapitalu — dobičke. Tak minister, ki mu je le na tem mar, da se ne zameri delavskim mogotcem, ni našega duha. Vzbujeno ljudstvo si bo že zaalo dobiti ministre, katerim bo mero-dajna le njegova ljubezen.

Socialni demokratje drže vedno z judovskimi velikimi kapitalisti. Na Dunaju je sklenil mestni zbor, da si postavi lastno plinaro, katero je sedaj za bogate dobičke preskrbljevala neka angleška družba. Judovski agent te družbe je spisal več člankov in jih je poslal socialno-demokratični »Arbeiter-Zeitung«-i, ki jih je seveda prinesla. Tako brani rudeča ciganka tuje kapitaliste proti krščansko-socialnim možem dunajskega mestnega zbora.

Socialističen raj. Nemški socialno-demokratični list »Vorwärts« hvali v številki 82. lanskega leta turško vero, ker dopušča vsakemu toliko žen, kolikor jih more preživiti in pravi, da je zato boljša kot krščanska. — O pariških komunardih z leta 1870 piše ravno tisti list v številki 83. tako-le: »Komuna je pokazala tako npravno vzvišenost, kakersna je v zgodovini redko zaznamovana.« Kakšni so bili ti komunisti, katerih npravnost hvalijo socialni demokratje, razvidijo naši bralci iz t-h-le kratkih podatkov: Voditelji pariske komune Fer (Ferre), Rigól (Rigault), Konné i. dr. so lovili deklice in imeli vsak svoj — harem. Nesramno so zlorabili 45 dekletec, sirotič po delaveih, v sirotišču »Eugen Napoleon«. Pet teh revic je oslepelo, druge so nevarno zbolele. — — To naj zadostuje. Dovolj nam priča, kakšno npravnost hvalijo socialni demokratje.

Učenca,

kateri se želi učiti pekovskega obrta, sprejme **L. Habat**, pekovski mojster v Zagorju ob Savi.

Poziv.

Delavsko konsumno društvo pozivlje po § 7. zadružnih pravil gospode Končina Alojzija, reg. št. 242, Bregar Alojzija št. 279 in Jerman Nikolaja št. 286, da se tekom jednega meseca oglasijo pri zadružnem vodstvu, sicer bi se moralo postopati po § 10, 2 ad lit. c.

Odbor.

Josip Cvetrečnik,

sobni slikar

v Ljubljani, Karlovska cesta 2

24-1

se priporoča.

I. ljubljansko delavsko konsumno društvo vabi trgovce z moko, naj vložé do dne 31. t. m. pismene ponudbe gledé

oddaje vsakovrstne moke.

V ponudbi naj bodo natančno razvidne cene in drugi eventualni pogoji.

urar **LUKA VILHAR** urar

Vodnikove ulice št. 4

priporoča veliko zalogo trpežnega, ličnega blaga po najnižjih cenah.

Kdo pije

Kathreiner

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Čast domačemu obrtu!

Svoji k svojim!

Preč. duhovščini in sl. občinstvu se priporočam v izdelovanje

vsakovrstne obleke

po zelo nizki ceni z dobro postrežbo

Fr. Pavšner

krojač

Valvazorjev trg št. 4

v Ljubljani.

24-24

Prihodnja številka Glasnika izide 28. januarija.